

PELLERIN RUNMENGOLL

War don : { *Santez Mari, mamm Doue.....*
 { *Pe : Eled euz ar Baradoz.....*

Ann Tad Santel Pius Nao en devoa bet klevet
 Zo'enn eskopti Kemper eunn douar benniget
 Leac'h ma plij gant Mamm Doue, Gwerc'hez holl-c'halloudog,
 Digemer pobl Breiz-Izel, bro ann dud kaloneg.

Diskouezet e oe d'ezhan dre desteniou skler
 Ez ea di, gant eur feiz vraz, abaoe pell-amzer,
 Tud a-leiz diouz Breiz-Izel d'ober d'ezhi pedenn,
 D'he meuli 'vit buzudou gret hervez ho goulenn.

Ragtal ar Pab a roaz da Werc'hez Runmengoll,
 Hanvet gant ar Vretonnet *ITRON AR REMED-HOLL*,
 Diou gurunen enn aour glan, war-n-ezho mein prizuz,
 Unan 'vit-hi hag eunn all 'vit he Mabig-Jesus.

Ann dregont a viz Mari (1) ma pardon Runmengoll :
 Ann deiz-ze oe dibabet hag embannet dre holl
 'Vit lakaat war ho fenn, enn harz troad ann oter,
 Ann diou gurunenn gær ze, dre zorn Escop Kemper.

Merc'h Anna, Mari, krouet hep tamm lod er pec'hed,
 Mamm Doue en em c'hret den, chomet gwerc'hez bepred,
 Rouannez ann holl envon, c'hoar ha mamm ann holl dud,
 Ra zeuio ze enn hon touez da greski gloar ho prud!

Pa gleviz ar c'helo-man ma c'halon a dridaz :
 Nevez c'hret e oan person e parouz vad Plougraz (2):
 Gwestla riz mont e deiz-ze da ilis Runmengoll
 'Vit goulenn na zeuje ked ma farouz ker diroll.

Ann deiz arog ar pardon e oen el leac'h santel,
 Kichen ilis Runmengoll, dindan he zour huel,
 Doue, c'houi hepken a oar petra dremen aman
 E kalon ar pellerin (3)... Mari a bled gant-han.

Ann ofern bred oa o ren, setu me enn iliz :
 Leun oa a bellerinet war ho daou-c'hlin diskuiz,
 Biskoaz den n'en euz gwelet bravoc'h tra, kaeroc'h skouer
 Henvel oant ouz sent ann env deut dirag ann oter.

(1) *Le 30 mai 1838.*
 (2) *Dans les Côtes-du-Nord.*
 (3) *Pell-e-rin, je ferai loin.*

Evit gwir, enn illiz-ze n'ouzoun ket petra zo
Ra d'ann den chomm, gant estlamm, stouet pa ver euo
'Vel santout e rer Jesus hag ar Werc'hez Vari :
Ear evruz ar baradoz a zo bepred enn-hi.

Goude ann ofern rejomp hor prof hag hor mennad,
Sioul 'vel eled ha daélou o tont enn daou-lagad.
Ann daélou-ze a goueze 'vel aour ha 'vel perlez,
Evit-he larjemp beza bet beanoz ar Werc'hez.

Ember, d'ann abardaéz, oe klevet ar c'hleier,
Gant ho moueziou joausa, eur zon gær oc'h ober,
Diredeg rer a bep tu : ann iliz, ar verred
Hag ann henchou tro-war-dro gant tud a zo leuniet.

Eur pennadig goude ze, eur groaz aour a zavaz,
Hag ar bobl war ann daou-c'hlin ragtal en em strinkas :
Ann Eskob a zo o vont, dre eur prosesion,
Da zigori ar gouel braz vezo gant ar pardon.

Ho ! kaera prosesion e oe aman neuze !
Pellerinet hep niver renket war daou goste,
Eur goulou koar en ho dorn, a bed hep trei ho fenn
Potred, e korf ho roched, a heuille diarc'hen.

Daoust ma oa eur mor a dud enn dro ha tro war dro,
Den na c'hoarze, na drouze, 'vel rer e meur a vro ;
Koz ha iaouank a gane hag a bede gant seiz :
Red eo mont di 'vit gwelout petra oa gwech-all Breiz.

Hag hen e welfer nep leac'h nemed e Runmenggoll
Otrone, dimezelet, unanet gant ann holl
Oc'h ober 'vel pep hini war gerz ha war daou-chlin,
Gant-he ivé enn ho dorn baz wenn ar pellerin ?

Pa oe distro ann Eskob hag ann dud enn iliz
Oa noz. Koulz-goude er meaz weljomp oa skler'iskiz :
C'houezez oa eunn tan a joa ; ann iliz, ann tour kaer
A oa oll steredennet gant flam-bevjou seder.

War ann tour, e kreiz he dal, oa tolen ar Werc'hez :
Koant e oa hag estlamuz 'fost 'vel eunn doueez.
Larout rea d'eomp : bugale, ken-a-vezo warc'hoaz !
Pep hini ieaz enn he da, oa ked bet ker skanv c'hoaz.

Enn deiz warlerc'h, ar c'hleier mintin mad a zone,
'Vit gervel da Runmenggoll bugale Mamm Doue,
Ann henchou hag ar parkou zo leun a gristenien
Setu deut e Runmenggoll tost-mad da gant mil den.

Enn eul lanneg zo tostig ouz iliz-Runmenggoll (1)
Hag a edo braz-a-walc'h 'vit digemer ann holl,
Eno e oa bet savet eunn oter hag eunn tron :
Eno vezo kurunet penn Mari, hon Itron.

Douget oe di ar Werc'hez war ziu-skoaz belegien :
Ar joa a oa divuzul e touez ar gristenien.
Lakaet oe var he zron : ragtal Eskop Kemper
Evit larout ann ofern a iez ouz ann oter.

Goude 'n ofern e teuaz, gant he bintr hag ar chap,
D'ober ar pez oa urzet dre hon Tad holl, ar Pab.
Gand diou daled aour e pign, neuze e kurunaz
Pennou Jesus ha Mari : hag ann holl a stouaz.

Ha pa vije aour va zeod ha perlez va c'homzou
N'aljenn ked larout petra grogaz er c'halonou :
Ar c'hant mil den oa eno a oe daou-lagad holl,
Digor chommaz ho genou : didrouz oe Runmenggoll.

Setu tennou ann tarzou oe klevet o strakal,
Hag ar c'hleier da gana hag ho mouez da nijal ;
Kelou oe kaset gant-he d'ann dud oa a bell-pell,
Beteg zoken diwar vor, testou ho Mamm zantel.

Ann heol tom, roue ann deiz, eil dad peb krouadur,
Oa war he d'ron huella o sleria ann natur
He benn ru-tan a frinke, bervi rea he lagad,
He halan a alaoure koad, lanneg, park ha prad.

Pa welaz ar gurunen war benn he rouanez,
E tiskouezaz d'an traon-all he laouenidiguez :
Eur c'helc'h oe e dro d'ezhan gret gant peb liviou brao,
Eur gurunen oa kaeroc'h eget gwareg-ar-glao,

Gand ann env hag ann douar oe kurunet Mari :
Rag mar gallont kas breman ha gloar ha melodi
Beteg kreiz kalon Doue, n'ho dije ked gallet
Anez Jezuz, ha Jezuz anez Mari oa ked.

Pa oe peur-c'hret al lidou oe gwelet ar c'hroaziou
O tremen 'biou ar Werc'hez, enn ho mesk bannielou,
Mont rejont goreg ha kaer e trezeg ann iliz,
Belegien war-lerc'h a-leiz gant-he ho surpiliz.

Hogen, pevar beleg-all a zammaz gant enor
Ar c'hravaz kaer war b'hini oa steredenn Arvor :
Dougen rejont anezhi evit e c'has d'he zi,
Eskob ha c'haloniet war lerc'h a iea gant-hi.

(1) De Run hauteur, men lieu, Koll perdition.

Rein maen daol

'Vit dizamma va c'halon 'm euz ranket aliez
Lezel daelou da redeg dre deneredigez,
Biskoas n'eo bet ker red d'in evel oe ar veach-man,
Pa oa Mari o vale uz d'ar bobl oa aman.

Larout rajeur e oa bev deut diouz ar baradoz,
Hag e roe da Vreiziz 'beurz he Mab he bennoz;
Eur burzud oe 'vit ann holl : hag ar galon galed
Rankaz ive skuill daelou, gant ar feiz oa trec'het.

Pa oe Gwerc'hez Runmengoll douget gant gloar d'he zi,
Kement den a oa eno a iez di da bedi.
Ha goude ar gousperou eur prosesion braz
Oe gret enn dro d'he iliz. Mont kuit oe red, siwaz!

Kenavo 'ta, leac'h santel, douar sant Guenole,
Kenavo iliz Gralon, e Breiz gweach-all roue,
Iliz savet war al leac'h oa ann diaoul Teutates
O lakaat da redeg gwad tud dre vuntrez.

'Vit ze al leac'h-ze euzuz oa hanvet Runmengoll,
Hag e oe lakat eno Gwerc'hez ar REMED-HOLL.
Diskouezet eo ze gant-hi : enn he iliz tro-zro
E weler testeniou e par kement droug zo.

Ken'vo, Gwerc'hez Runmengoll.... ra viot bepred ma
E kever kement kristden raio d'ehoc'h he vennad !!
Pedit ma talc'ho e Breiz ar gwir relijion
Anez-hi vefe hep Tad hag hep Mamm hor c'halon.

Pa oen pell diouz Runmengoll em zav ez oun chomef
Hag e kleviz tro-war-dro moueziou pellerinet
O kana ar gwerziou kaer prenet digant tud dall
Ho c'hane, e pad ann deiz, er verred ha leac'h-all.

Kanit anezho, Breiziz, rag beza int gwerzou
Gret gant skiant ha kalon ha gant gwell-vad komzou
Gret int e brezoneg mad, nan e koz vrezoneg
Evel ar re zo kalz re e brezoneg-galleg.

Barzet, pere hoc'h euz gret, enn enor ar Werc'hez,
Ar gwerzou-ze zo ker c'houek, d'ehoc'h kant meuleudigez :
Ra vezo brudet ar YANN, kichen Treger mestr-skol,
Ra vezo brudet ar SKOUR, barz Itron Rumengoll.

Kenniget, gant Barz Menez-Bre, d'he garantez Barz Itron-Varia Runmengoll.